

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนการให้บริการด้านอาชีวอนามัยในคลินิกสุขภาพ
เกษตรกรของหน่วยบริการปฐมภูมิ เป็นการศึกษาย้อนหลัง (Retrospective study) วิเคราะห์ต้นทุนแบบอิงกิจกรรม
(Activity-based costing; ABC) ในมุมมองของผู้ให้บริการตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2557-30 กันยายน 2558 กลุ่มตัวอย่างคือ
รพ.สต.ของ จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดนครปฐม จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน
รวม 11 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบเก็บข้อมูลเงินเดือน/ค่าตอบแทนต่างๆ ของบุคลากรที่ปฏิบัติงานอาชีว-
อนามัย ใน รพ.สต. แบบเก็บข้อมูลการพัฒนาคำความรู้ทางด้านอาชีวอนามัยของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ๕ แบบกระจาย
สัดส่วนของงานที่ปฏิบัติ แบบเก็บข้อมูลกิจกรรมตามผลผลิตและค่าวัสดุที่ใช้ในการจัดบริการอาชีวอนามัยในคลินิก
สุขภาพเกษตรกร แบบเก็บข้อมูลวัสดุและค่าใช้จ่ายต่างๆ ในกิจกรรมกลางของหน่วยงาน แบบเก็บข้อมูลต้นทุนค่าลงทุน
สำหรับงานบริการอาชีวอนามัยฯ วิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนรวมของหน่วยบริการฯ โดยรวมต้นทุนค่าแรง ต้นทุนค่าวัสดุและ
ต้นทุนค่าลงทุน และข้อมูลต้นทุนต่อหน่วยกิจกรรม (unit cost) โดยนำต้นทุนรวมทั้งหมดในแต่ละกิจกรรมมาหารด้วย
จำนวนบริการของกิจกรรมนั้นๆ โดยใช้โปรแกรม MS Excel สถิติที่ใช้คือค่าเฉลี่ย อัตราส่วน และร้อยละ ผลการศึกษา
พบว่าต้นทุนรวมต่อรพ.สต.เท่ากับ 311,427.6 บาทและมีสัดส่วนค่าแรง:ค่าวัสดุ:ค่าลงทุน เท่ากับ 49:66:1 กิจกรรมหลัก
ประวัติ คัดกรอง ตรวจวินิจฉัยโรคและการบาดเจ็บ ต้นทุนรวมต่อ รพ.สต.สูงที่สุดเท่ากับ 63,251.5 บาท รพ.สต.ที่ผ่าน
เกณฑ์การดำเนินงานจัดบริการอาชีวอนามัยในคลินิกสุขภาพเกษตรกรระดับดีและดีมากมีต้นทุนต่อรพ.สต.สูงเป็น 1.2 และ
1.3 เท่าของการดำเนินงานจัดบริการอาชีวอนามัยในคลินิกสุขภาพเกษตรกรระดับพื้นฐาน กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ การ
ประเมินความเสี่ยงในการทำงานโดยใช้แบบ นบค.1-56 มีต้นทุนต่อรายเท่ากับ 62.4 บาท การคัดกรองและซักประวัติ
การตรวจวินิจฉัยโรคเบื้องต้นและการให้การรักษาผู้เจ็บป่วยด้วยโรคจากการทำงานมีต้นทุนต่อรายเท่ากับ 95,844.8 และ
127.8 บาท ตามลำดับ การสำรวจและประเมินความเสี่ยงและสภาพแวดล้อมในการทำงานมีต้นทุนต่อครั้งการดำเนินการ
เท่ากับ 11,617.1 บาท ผลสรุปและข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณสามารถใช้ข้อมูลจากผล
การศึกษาพิจารณากำหนดทางเลือกการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดูแลสุขภาพเกษตรกรตามความเหมาะสม
คำสำคัญ : การจัดบริการอาชีวอนามัย คลินิกสุขภาพเกษตรกร ต้นทุน

Abstract

This study aims to determine the cost of occupational health services in term of : farmers clinic provided by PCU .It was Retrospective study using Activity-based costing (ABC) in view of the provider. Datas were collected from 12 PCUs in Suphanburi, NakhonPathom,Phetchaburi, Samut Songkram, Prachuapkhirikhan provinces during 1st October 2557 to 30th September 2558 . Data including personel salary, material cost , capital cost, occupational health services activities and proportion of such activities were collected. All costs were analyzed using MS Excel. The statistics used were the average ratio and percentage. Results showed that The total cost were 311,427.6 baht per PCUs and the proportion of labor cost : material cost: capital cost was 49:66:1. Occupational diseases screening , diagnosis and treatment were the highest cost per unit 63,251.5 baht .The cost of good and very good level of healthy farmer clinic PCUs were 1.2 and 1.3 times higher than the basic level .Key activities including risk assessment occupational disease screening, diagnosis and treatment were 62.4, 95.8, 44.8 and 127.8 baht per person respectively. In addition the cost of walkthrough survey and risks assessment in the workplace were 11,617.1 baht per workplace .Conclusions and suggestion were that agency involve allocated budgets can use the resulting datas to set the budget for take care agriculture worker ,as appropriate.

Key Word : Occupational Health services .Health Clinic farmers, the cost .